

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-37-02

Druk nr 404

Warszawa, 10 kwietnia 2002 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o Policji.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o Policji.

Art. 1.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 i Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1071) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 77 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Warunkowego zwolnienia nie stosuje się do skazanego za przestępstwo określone w art. 148a.”;
- 2) w art. 78 w § 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 77 § 3.”;
- 3) po art. 148 dodaje się art. 148a w brzmieniu:

„Art. 148a. § 1. Kto zabija policjanta, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Przepis art. 148 § 4 stosuje się.”;
- 4) art. 223 otrzymuje brzmienie:

„Art. 223. Kto, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami lub używając broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego, dopuszcza się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;
- 5) w art. 239 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego, uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę ukrywa, zacierając ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego, albo odbywa za skazanego karę, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 5.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni palnej.”.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedmiotowa nowelizacja Kodeksu karnego ma na celu zaostrzenie odpowiedzialności karnej za zabójstwo policjanta. Powyższe jest uzasadnione koniecznością wzmocnienia ochrony funkcjonariuszy z uwagi na częste przypadki zamachów na ich życie lub zdrowie. Zapewnienie właściwej ochrony - w tym prawnokarnej - osób pełniących służbę w organach porządku prawnego, stanowi jeden z warunków skutecznej walki z przestępczością.

W obecnym stanie prawnym przestępstwo zabójstwa, określone w art. 148 K.k, kwalifikuje się, biorąc pod uwagę sposób działania sprawcy (§ 2 pkt 1 i 4), jego motywację (§ 2 pkt 2 i 3) oraz skutek zachowania sprawcy (§ 3).

Wyróżnia się także zabójstwo typu uprzywilejowanego - w afekcie. Charakter uprzywilejowany jest tu uzasadniony silnym wzburzeniem sprawcy usprawiedliwionym okolicznościami.

Proponuje się określenie w Kodeksie karnym nowego typu przestępstwa, kwalifikowanego z uwagi na osobę poszkodowanego oraz zagrożonego wysoką sankcją - zabójstwa policjanta.

Ponadto, proponuje się zrównanie sankcji przewidzianej za napaść na funkcjonariusza publicznego z sankcją przewidzianą w art. 280 § 2 za przestępstwo kradzieży z rozbojem (obecnie napaść na funkcjonariusza jest zagrożona karą pozbawienia wolności od roku do lat 10). W obu przepisach chodzi bowiem o podobny sposób działania sprawcy.

W związku z powyższymi zmianami, poprawy skuteczności wymaga także ściganie sprawców przestępstw. Dlatego też proponuje się w art. 239 § 1 K.k. podwyższenie dolnego zagrożenia karą pozbawienia wolności za przestępstwo polegające na utrudnianiu lub udaremnianiu postępowania karnego przez pomoc sprawcy przestępstwa w uniknięciu odpowiedzialności karnej.

Przesłankę zastosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia stanowi korzystna prognoza kryminologiczna. Skazanego na karę pozbawienia wolności sąd może warunkowo zwolnić z odbycia reszty kary tylko wówczas, gdy jego postawa, właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa, okoliczności jego popełnienia oraz zachowanie po popełnieniu przestępstwa i w czasie odbywania kary

uzasadniają przekonanie, że skazany, po zwolnieniu, będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa (art. 77 K.k.).

Skazanego można warunkowo zwolnić po odbyciu przez niego co najmniej połowy kary, jednak nie wcześniej niż po 6 miesiącach. Recydywistę można warunkowo zwolnić po odbyciu dwóch trzecich kary, a recydywistę wielokrotnego - po odbyciu trzech czwartych kary; warunkowe zwolnienie nie może nastąpić wcześniej niż po roku.

Natomiast skazanego na karę 25 lat pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 15 lat kary, a skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności - po odbyciu 25 lat kary (art. 78 K.k.).

W obecnie obowiązującym art. 77 § 2 Kodeks karny dopuszcza, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, aby sąd przy wymiarze kary zaostrzył kryteria określone w wyżej powołanym art. 78 K.k. Sąd może zatem orzec, że warunkowe przedterminowe zwolnienie w stosunku do danego skazanego nie może nastąpić wcześniej od wyznaczonego przez sąd terminem. Termin ten będzie bardziej odległy niż wynikałoby to z art. 78.

Przepis art. 77 § 2 K.k. nie dopuszcza jednakże możliwości wykluczenia w wyroku orzekającym zastosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia w ogóle.

Proponuje się wprowadzenie takiej możliwości w stosunku do skazanego za przestępstwo zabójstwa policjanta.

Nowelizacja ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (DZ.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58) polega na zmianie zasad użycia broni palnej przez policjantów i pozwole na mniej skrupowane stosowanie tego środka przymusu bezpośredniego w sytuacji, gdy atak na życie napastnika jest koniecznością.

Aprioryczne eliminowanie takiej możliwości należy uznać za nieracjonalne. Natomiast dobra osoby, przeciwko której użyto broni palnej, w sposób wystarczający chroni dyrektywa minimalizacji szkód, która zostaje zachowana w nowym brzmieniu zmienianych przepisów.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Projekt nie będzie miał również wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/SCZ /2002/DPE-agg

Warszawa, 29.03. 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów:

- 1) ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o Policji,
- 2) rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów,
- 3) rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu,
- 4) rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego i użycia broni palnej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego, a także zasad użycia broni palnej przez pododdziały odwodowe Straży Granicznej,

z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonymi projektami: ustawy i rozporządzeń (pisma nr RM-10-37-02; RM-110-52, 53, 54-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem.

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Krzysztof Janik
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 14 kwietnia 2002 r.

Cena 0,43 zł + 22% VAT

